

Planeringsenheten
Stadsbyggnadsförvaltningen

2021-04-19

ANTAGANDE
STANDARDFÖRFARANDE

Ändring av detaljplan för Träkvista 2:59 och 2:67 (Stamvägens förskola) på Ekerö i Ekerö kommun, Stockholms län

dnr PLAN.2018.15

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Granskning har genomförts under perioden 8 december 2020 – 5 januari 2021. Under granskningen har 11 yttranden inkommit.

Planhandlingarna har skickats ut till berörda instanser enligt separat sändlista och till berörda fastighetsägare enligt fastighetsförteckning. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteket i Ekerö, i kommunhuset samt på kommunens hemsida.

Nedan redovisas ämnesvis sammanfattning av de synpunkter som inkom under granskningen. Planeringsenhetens kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne. Samtliga yttranden samt bilagor finns i sin helhet att ta del av hos planeringsenheten.

Miljö- och klimataspekter (MKN)

Dagvatten

Miljönämnden anser att föreslagen dagvattenhantering där vatten från tak föreslås ledas till växtbäddar för att därefter tillåtas perkolera ner genom de genomsläppliga marklagren förutsätter att området först saneras från markföroreningar. Om lämpliga åtgärder mot markföroreningarna genomförs har miljönämnden inget att invända mot den föreslagna dagvattenhanteringen.

Bestämmelse om att startbesked för ändrad markanvändning inte får ges förrän marksanering kommit till stånd finns i plankartan. På så sätt säkerställs i detaljplanen att markföroreningarna inte sprids i marken.

Hälsa och säkerhet (buller, vibrationer, förorenad mark, lukt)

Miljönämnden anser att risken för exponering vid intag av den förorenade jorden är hög eftersom förskoleverksamhet planeras. Nämnden påpekar att människor kan exponeras för föroreningarna via direktkontakt och intag av den förorenade jorden samt förtäring av grönsaker och frukt som odlats inom området och anser att förtäring av äpplen från äppelträd inom fastigheten utgör en oacceptabel risk för människors hälsa inte åtgärder vidtas. Miljönämnden påpekar att enligt förskolans läroplan ska förskolor lägga grunden till ett intresse för hållbar utveckling och en förståelse för naturens kretslopp och att odling därför ofta förekommer på förskola. Eftersom detaljplaneändringen möjliggör

förskoleverksamhet anser miljönämnden att det finns ett åtgärdsbehov inom fastigheterna och att presenterade översiktliga åtgärdsförslag behöver utredas ytterligare. För att kunna välja det lämpligaste åtgärdsalternativet behöver en riskvärdering utföras. I riskvärderingen görs en avvägning mellan de olika åtgärdsalternativens miljömässiga, tekniska, ekonomiska, juridiska och sociokulturella konsekvenser och hänsyn tas till bland annat hållbar utveckling, teknisk lämplighet och kostnadseffektivitet. Denna riskvärdering ska, enligt miljönämnden, utföras i nära samråd med miljöenheten innan detaljplanen kan antas. Efterbehandlingsåtgärderna behöver vara så preciserade att det går att bedöma om det är realistiskt och rimligt att genomföra dem. Efterbehandling måste anmälas till miljöenheten sex veckor innan påbörjad efterbehandling enligt 28 § FMH (1998:899).

Byggnadsnämnden anser att det är positivt med en bestämmelse om att startbesked inte får ges förrän markföreningar avhjälppts, för att förhindra att arbeten görs som kan innebära spridning av föroreningarna.

Barn- och utbildningsnämnden menar behovet av marksanering kommer att innebära utökade kostnader i arbetet med Stamvägens förskola. Fortsatta diskussioner får enligt nämnden, visa vilka konsekvenser dessa kostnader får samt hur de ska hanteras.

Trafikbuller

Miljönämnden förutsätter att bullerplank ordnas så att riktvärden för ny skola klaras på de ytor som är avsedda lek, vila och pedagogisk verksamhet. Dessutom bör plankartan med planbestämmelse förtydligas så att det framgår att riktvärdet för ny skola ska klaras på skolgården som är avsedda lek, vila och pedagogisk verksamhet, anser nämnden. Då friytan är mindre än Boverket rekommenderar är det angeläget att hela skolgården klarar riktvärden för buller. Nämnden anser att utöver BBRs (Boverkets byggregler) krav på ljudnivå inomhus, bör även Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHM FS2014:13) tas i beaktande vid förskolans fasad mot Jungfrusundsvägen. Dessa allmänna råd gäller också för undervisningslokaler.

Barn- och utbildningsnämnden ser positivt på de bullerskyddsåtgärder som föreslås.

Luftföreningar

Miljönämnden påpekar att barn är särskilt känsliga för luftföreningar eftersom de, jämfört med vuxna, andas in större luftvolym i förhållande till sin vikt samt har ett svagare försvarssystem mot skadliga ämnen. Hänsyn bör därför tas vid placering av friskluftsintag för att minska risken för dålig inomhusluft. Nämnden saknar en bedömning gällande nuvarande och framtida luftföreningssituation på platsen och menar att det är angeläget att luftkvaliteten vid barns inomhus- och utomhusmiljöer är så god som möjligt.

Markföreningar

Planeringsenhetens uppdrag är att pröva om marken är lämplig för ändamålet skola. Avseende markföreningar bedömer enheten att det är lämplig markanvändning under förutsättning att marken saneras. Detaljplanen reglerar därav att marksanering ska ske men inte exakta åtgärder, eftersom detta kan genomföras på flera sätt. För att tydliggöra detta har stycket om markföreningar i planbeskrivningen justerats. Planbeskrivningen anger att tillräckliga åtgärder ska vidtas så att människor inte riskerar att komma i kontakt för föreningen, samt att sanering ska ske ner till nivå som motsvarar riktvärden för känslig markanvändning. Planeringsenheten anser att den riskvärdering som efterfrågas av miljönämnden bör genomföras inför genomförandet av detaljplanen och i samråd med miljöenheten.

Trafikbuller

Planeringsenheten bedömer att planbestämmelsen f1 är tillräckligt tydlig, då hänvisning görs till planbeskrivningen där det framgår att förskolegården ska anordnas så att bullernivån inte överskrider naturvårdsverkets riktvärden för skolgardar. Planbeskrivningen har kompletterats med information

om Folkhälsomyndighetens allmänna råd för buller inomhus. Buller inomhus hanteras dock i bygglovsskedet.

Luftföroreningar

Med hänsyn till trafikmängderna på Jungfrusundsvägen bedöms någon större problematik med luftföroreningar inte finnas på platsen. Planbeskrivningen har kompletterats med bedömning kring detta samt information om att friskluftsintag bör placeras bort från Jungfrusundsvägen.

Arkitektur och gestaltning

De redovisade utformningsbestämmelserna torde, enligt byggnadsnämnden, innebära en god anpassning till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen samt intresset av en god helhetsverkan i enlighet med 2 kap 6 § PBL.

Synpunkten noteras.

Gator och trafik (gator, gång- och cykel, kollektivtrafik, bil och cykelparkering, tillgänglighet)

Byggnadsnämnden hänvisar till sina tidigare synpunkter på att parkeringarna inte räcker till och att detta är oförändrat sedan samrådsskedet. Nämnden påpekar även att planeringsenheten i samrådsredogörelsen beskrivit att parkering inte får anordnas till bekostnad av friyta, varför behovet inte kan tillgodoses helt inom fastigheten.

Trafikförvaltningen påpekar att en utökad förskola kommer generera mer trafik till området och att angöring och parkering i anslutning till planområdet bör ses över så att inte framkomligheten för förbipasserade busstrafik hindras. Då en av stombussarna trafikerar sträckan förbi planområdet får inte busstrafikens framkomlighet försämrans under byggtiden, menar trafikförvaltningen. Trafikförvaltningen behöver bli informerade i god tid (cirka ett år) innan byggstart sker, för att möjliggöra planering och minimera störningar för busstrafiken. Det är särskilt viktigt att kommunen har en löpande dialog med trafikförvaltningen eftersom Jungfrusundsvägen trafikeras av en stombuss och redan idag är smal med begränsad framkomlighet till följd av detta.

Antal barn på förskolan kan inte regleras i detaljplanen, men någon större utökning av förskolan bedöms inte möjlig på platsen. Förskolans centrala läge innebär dessutom förutsättningar för att fler föräldrar ska kunna hämta och lämna sina barn utan bil. Angöring till Stamvägen är förutom via Jungfrusundsvägen, även möjlig via Fantholmsvägen. Busstrafikens framkomlighet bedöms därav inte påverkas till följd av detaljplanen.

Bussens framkomlighet ska beaktas under byggtiden. Dialog ska hållas mellan Trafikförvaltningen och Ekerö kommun inför och under pågående byggskede.

Tekniks försörjning (VA, dagvatten, el/tele, värme, energiförsörjning, avfallshantering, räddningstjänst, skötsel, renhållning och underhåll)

Tekniska nämnden ser positivt på att synpunkterna på samrådsförslaget beaktats och att miljöhuset placerats närmare Stamvägen inför granskning.

Synpunkten noteras.

Barnkonsekvenser

Barn- och utbildningsnämnden ser positivt på den barnkonsekvensanalys som genomförts och det barnperspektiv som finns i planbeskrivningen.

Friyta

Miljönämnden är tveksam till detaljplanens möjligheter att utöka förskolan då friytan redan idag understiger Boverkets rekommendationer på ca 40 m² per barn. Nämnden önskar att planhandlingarna förtydligas avseende storlek på friyta per barn och vad som förväntas efter en utbyggnad av förskolan. Miljönämnden anser vidare att det är av stor vikt att förskolegården utformas så att det blir förbättringar för barnen ur ett hälsoperspektiv. Sanering av markföroreningar för att möjliggöra odling och fruktträd samt bullerskydd för trafiken är åtgärder som har stor betydelse ur ett barnperspektiv. Eftersom friytan per barn inte kommer att uppfylla vad forskning och myndigheter rekommenderar bör kompensationsåtgärder prioriteras på skolgården.

Byggnadsnämnden påpekar att nämnden i samrådsskedet hade synpunkter på att friytan för barn enligt Boverkets rekommendationer inte klaras och att detta är oförändrat.

Planförslaget med friyta utgår ifrån befintligt antal barn och möjliggör då en friyta på ca 33-38 kvm/barn. Med fler barn på förskolan blir friytan per barn mindre. Antal barn kan dock inte regleras i detaljplanen utan är en verksamhetsfråga. I planbeskrivningen anges att för att kompensera för en för liten friyta bör stor vikt läggas vid gårdens utformning. Utformningen kan dock till stor del inte regleras i detaljplanen och måste därför säkerställas i genomförandeskedet.

Både krav på marksanering och att riktvärden för buller på skolgårdar ska klaras, ställs i detaljplanen.

Plankarta

Tekniska nämnden anser att det finns en utmaning för detaljplanens genomförande i de motstående intressen som presenterats i granskningsförslaget. Villkor om att startbesked för ändrad markanvändning inte får ges innan marksanering kommit till stånd riskerar att hamna i konflikt med bestämmelser som syftar till att skydda befintliga träd, menar nämnden och efterfrågar därför ett förtydligande av hur marksanering kan möjliggöras på kvartersmark där skyddade träd.

Marksanering ska så långt det är möjligt genomföras på sådant sätt att skyddsvärda träd inte skadas. Om marksanering inte kan genomföras utan att träd skadas, får träd fällas och förändring av markens nivå eller genomsläpplighet göras även om det medför att skyddsvärda träd skadas. Förtydligande kring detta har gjorts i planbeskrivningen under avsnitt Förutsättningar, förändringar och konsekvenser – Mark och vegetation. Planbestämmelserna har även kompletterats med sidhänvisning till planbeskrivningen.

Övriga frågor

Närlunda vägförening påpekar att detaljplanen påverkar Stamvägen där det råder enskilt huvudmannaskap. In- och utfart samt parkering till Stamvägens förskola sker via Stamvägen. Planhandlingarna bör förtydligas om det enskilda huvudmannaskapet på Stamvägen, anser vägföreningen.

I genomförandebeskrivningen redovisas huvudmannaskapet inom detaljplaneområdet. Planbeskrivningen har kompletterats med information om huvudmannaskap för Stamvägen i avsnittet Förutsättningar, förändringar och konsekvenser – Gator och trafik.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas inkomna synpunkter. Planeringsenhetens kommentarer och ställningstaganden redovisas, ovan, efter varje ämne i kursiv stil sid 1-4. Samtliga yttranden samt bilagor finns i sin helhet att ta del av hos planeringsenheten.

Statliga myndigheter
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen har inget att erinra mot planförslaget enligt 5 kap. 22 § PBL.
Trafikverket
Trafikverket har granskat remisshandlingarna och har inget att erinra mot att ärendet prövas positivt.
Statens Geotekniska institut (SGI)
SGI har tidigare i samrådsskedet lämnat synpunkter på rubricerad detaljplan. Yttrandet är daterat 2019-12-04, dnr enligt ovan. I tidigare yttrande rekommenderade SGI att en text gällande bedömning för ras och skred för planområdet förtydligas. Kommunen har nu i planbeskrivningen tydliggjort en bedömning av ras och skred för både befintliga och planerade förhållanden och SGI har inget att invända mot planförslaget.
Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF)
Sbff har inga synpunkter i ärendet.
Trafikförvaltningen
Trafikförvaltningen vill särskilt lyfta fram att en utökad förskola kommer generera mer trafik till området och att det därför är viktigt att se över angöring och parkering i anslutning till planområdet för att inte hindra framkomligheten för förbipasserade busstrafik. Vid byggskede får inte busstrafikens framkomlighet försämras. På denna sträcka är det särskilt viktigt då en av stombussarna trafikerar förbi planområdet. Trafikförvaltningen behöver bli informerade i god tid (cirka ett år) innan byggstart sker, för att möjliggöra planering och minimera störningar för busstrafiken. Det är särskilt viktigt att kommunen har en löpande dialog med trafikförvaltningen eftersom Jungfrusudsvägen trafikerar av en stombuss och Jungfrusudsvägen är redan idag smal med begränsad framkomlighet till följd av detta. Trafikförvaltningen ser fram emot en fortsatt god dialog med Ekerö kommun i ärendet och de frågor som berör kollektivtrafikens framkomlighet under byggtiden.
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar
Ellevio AB
Ellevio har erhållit rubricerat ärende för yttrande och vi har inget att erinra mot planförslaget.
Tekniska nämnden
Tekniska nämnden har erhållit rubricerat granskningsförslag för yttrande och har följande synpunkter på planförslaget. Tekniska nämnden ser positivt på att synpunkterna på samrådsförslaget beaktats och att miljöhuset placerats närmare Stamvägen inför granskning. Tekniska nämnden ser en utmaning för detaljplanens genomförande i de motstående intressen som presenterats i granskningsförslaget. De motstående intressena är: - villkor att startbesked för ändrad användning ej får ges innan marksanering inom kvartersmark kommit till stånd, - n2-bestämmelse att markens nivå ej får förändras om träd skadas, - n3-bestämmelse att träd endast får fällas om det är sjukt eller utgör säkerhetsrisk.

För den tillagda markanvändningen Skola behöver startbesked erhållas. Träd med n2- och n3-bestämmelser står på kvartersmark i behov av sanering. Nämnden efterfrågar därför ett förtydligande av hur marksanering kan möjliggöras på kvartersmark där skyddade träd finns.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden vidhåller sina ståndpunkter i tidigare yttrande i ärendet. Utöver det ser Barn- och utbildningsnämnden positivt på den barnkonsekvensanalys som genomförts och det barnperspektiv som finns i planbeskrivningen. Enligt miljötekniska undersökningar som har tagits fram inför granskningskedet av detaljplanen har halter av PCB strax över det generella riktvärdet uppmätts i marken. Dessutom påträffades PAH och bly (ämnen som förekommer i oljeprodukter) i jordproverna öster om byggnaden, men i halter under den generella riktvärdesgränsen. För att marken ska vara lämplig för förskoleverksamhet föreslås i undersökningsrapporten tre olika möjliga åtgärder; *övertäckning, Selektiv saneringsschakt och övertäckning* eller *saneringsschakt*. Barn- och utbildningsnämnden konstaterar att det kommer att innebära utökade kostnader i arbetet med Stamvägens förskola och där fortsatta diskussioner får visa vilka konsekvenser dessa kostnader får samt hur de ska hanteras. Vidare framgår att en bullerutredning genomförts och som visar att riktvärdena för trafikbuller på skolgård både idag och prognosåret 2035 beräknas överskridas på den norra delen av förskolegården. Barn- och utbildningsnämnden ser positivt på föreslagna bullerskyddsåtgärder som vid ett genomförande medför att bullernivåerna inte överskrider angivna riktvärden.

Byggnadsnämnden

Bygglovsenhetens bedömning

Bygglovsenheten vid Stadsbyggnadsförvaltningen konstaterar att nämnden inte hade några större synpunkter i samrådsskedet. Nämnden hade synpunkter på att friytan för barn enligt rekommendationer för Boverket inte klaras. Detta är oförändrat. Nämnden hade även synpunkter på att parkeringarna inte räcker till. Planeringsenheten har i samrådsredogörelsen beskrivit att parkering inte får anordnas till bekostnad av friyta, varför behovet inte kan tillgodoses helt inom fastigheten. Även detta är oförändrat sedan samrådsskedet.

Bygglovsenheten anser att bestämmelse om att startbesked inte får ges förrän markföreningar avhjälppts är positiv för att säkerställa att inga arbeten görs som kan innebära spridning av föreningarna. De redovisade utformningsbestämmelserna torde innebära en god anpassning till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen samt intresset av en god helhetsverkan i enlighet med 2 kap 6 § PBL.

Miljönämnden

Markföreningar

Miljöenheten konstaterar att föreningar med PCB i halter över KM påträffats med stor spridning inom fastigheterna och utgör en stor risk för människors hälsa. Farligheten för PCB är mycket hög och kan påverka utvecklingen av hjärnan och nervsystem och misstänks kunna försämra immunförsvaret, fortplantningsförmågan samt påverka hormonsystem och orsaka cancer. Det är särskilt viktigt att barn får i sig så lite som möjligt av PCB eftersom PCB är farligt och lagras i kroppen. Människor kan exponeras för föreningarna i området via direktkontakt och intag av den förorenade jorden samt förtäring av grönsaker och frukt som odlats inom området. Miljöenheten anser att risken för exponering vid intag av den förorenade jorden är hög eftersom att förskoleverksamhet planeras och barn har ett "handtillmun"-beteende. Barnen kan få i sig den förorenade jorden via munnen, antingen genom att äta jord, stoppa jordiga fingrar i munnen eller att damm fastnar i mun och svalg. Intaget är åldersberoende och antas vara högst hos små barn. Riktvärdet KM för PCB styrs av risk för hälsa, där den styrande exponeringsvägen är intag av växter. I dagsläget finns äppelträd inom Tråkvista 2:67. Miljöenheten anser att förtäring av äpplen från äppelträd inom fastigheten utgör en oacceptabel risk för människors hälsa. Enligt förskolans läroplan Lpfö18 ska förskolor lägga grunden till ett intresse för

hållbar utveckling och en förståelse för naturens kretslopp. Odling förekommer därför ofta på förskola för att barn ska få följa matens väg från frö till färdig gröda. Miljöenheten bedömer att odling inom området utgör en oacceptabel risk för människors hälsa om inte åtgärder vidtas. Eftersom detaljplaneändringen möjliggör förskoleverksamhet bedömer miljöenheten att det finns ett åtgärdsbehov inom fastigheterna. Miljöenheten anser att presenterade översiktliga åtgärdsförslag behöver utredas ytterligare. För att kunna välja det lämpligaste åtgärdsalternativet behöver en riskvärdering utföras. I riskvärderingen görs en avvägning mellan de olika åtgärdsalternativens miljömässiga, tekniska, ekonomiska, juridiska och sociokulturella konsekvenser innan ett slutligt förslag till åtgärdsalternativ och mätbara åtgärds mål föreslås. I riskvärderingen så beaktas hållbar utveckling, teknisk lämplighet, kostnadseffektivitet och behov av framtida restriktioner eller övervakning. Dessutom tas hänsyn till rekreativvärden, rättviseaspekter, etiska och psykologiska faktorer. Miljöenheten anser att denna riskvärdering ska utföras i nära samråd med miljöenheten innan detaljplanen kan antas. Efterbehandlingsåtgärderna behöver vara så preciserade att det går att bedöma om det är realistiskt och rimligt att genomföra dem. Efterbehandling måste anmälas till miljöenheten sex veckor innan påbörjad efterbehandling enligt 28 § FMH (1998:899).

Trafikbuller

Förskolan och skolgården är utsatt för höga bullernivåer från vägtrafiken. Bullerutredningen visar att ett stor del av förskolans gård har bullernivåer som överskrider Naturvårdsverkets riktvärden på 50 dBA ekvivalentnivå och 70 dBA maximalnivå. Miljöenheten förutsätter att bullerplank ordnas så att riktvärden för ny skola klaras på de ytor som är avsedda lek, vila och pedagogisk verksamhet. Miljöenheten anser att plankartan med planbestämmelse behöver förtydligas så att det framgår att riktvärdet för ny skola ska klaras på skolgården som är avsedda lek, vila och pedagogisk verksamhet. Då skolan har tydligt mindre friyta per barn än vad Boverket rekommenderar så är det angeläget att hela skolgården norr om förskolan klara riktvärden för buller, vilket innebär 70 meter bullerplank med en höjd på 2,5m. Förskolans fasad mot Jungfrusundsvägen kommer också att ha bullernivåer. Förutom BBRs (Boverkets byggregler) krav på ljudnivå inomhus från trafik och andra yttre ljudkällor behöver även Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHM FS2014:13) tas i beaktande. Dessa allmänna råd gäller också för undervisningslokaler.

Luftföroreningar

Barn är speciellt känsliga för luftföroreningar eftersom de, jämfört med vuxna, andas in större luftvolymmer i förhållande till sin vikt. Dessutom har barn ett svagare försvarssystem mot skadliga ämnen. Förskolan ligger nära Jungfrusundsvägen och vägslitage är stora källor till luftföroreningar. Även om miljö kvalitetsnormer för utomhusluft klaras vid förskolan är det angeläget att luftkvaliteten vid barns inomhus- och utomhusmiljöer är så god som möjligt. Hänsyn bör därför tas vid placering av friskluftsintag för att minska risken för dålig inomhusluft. I förslaget saknas en bedömning gällande luftföroreningssituationen på platsen för skolan. Det gäller för såväl den nutida som den framtida situationen.

Dagvatten

Miljöenheten noterar att dagvattenutredningen föreslår att dagvatten från tak och andra hårdgjorda ytor fördröjs inom planområdet. Det relativt rena vattnet från taken föreslås ledas till växtbäddar för att därefter tillåtas perkolera ner genom de genomsläppliga marklagren. Det smutsigare dagvattnet från parkeringsytorna fördröjs också i växtbäddar, men leds därefter ut i dagvattenledningar. Att låta relativt rent dagvatten infiltrera ner genom jordlagren är i allmänhet en lämplig lösning. I detta fall har det dock konstaterats att marken innehåller PCB i halter över KM och miljöenheten menar därför att den föreslagna hanteringen av dagvatten förutsätter att området först saneras från markföroreningar. Om lämpliga åtgärder mot markföroreningarna genomförs har miljöenheten inget att invända mot den föreslagna dagvattenhanteringen.

Friyta

Av planbeskrivningen framgår att förskolans yta inte motsvarar vad som bedöms bör finnas vid en förskola. Den fördjupade barnkonsekvensanalysen anger en friyta på ca 2279 kvm vilket innebär ca 33-38kvm/barn. Miljöenheten är tveksam till detaljplanens möjligheter att utöka förskolan då friytan redan idag understiger Boverkets rekommendationer på ca 40 m² per barn. Miljöenheten efterlyser ett förtydligande i detaljplanen (planbeskrivningen) av friytan per barn och vad som förväntas efter att utbyggnad av förskolan.

Barnkonsekvensanalys

Miljöenheten vill framhålla vikten av att förskolegården utformas så att det blir förbättringar för barnen ur ett hälsoperspektiv. Sanering av markföroreningar för att möjliggöra odling och fruktträd samt bullerskydd för trafiken är åtgärder som har stor betydelse ur ett barnperspektiv. Eftersom friytan per barn inte kommer att uppfylla vad forskning och myndigheter rekommenderar bör kompensationsåtgärder prioriteras på skolgården.

Övriga remissinstanser**Närlunda vägförening**

I avsnittet GENOMFÖRANDE, *Huvudmannaskap och ansvarsfördelning*:

”Detaljplanen omfattar allmän plats på del av Jungfrusundsvägen. Kommunen är huvudman för allmän plats i detaljplanen.” Närlunda vägförening vill påpeka att detaljplanen påverkar Stamvägen där det råder enskilt huvudmannaskap. In- och utfart samt parkering till Stamvägens förskola sker via Stamvägen. Detaljplanen och dess handlingar, borde näppeligen förtydligas om det enskilda huvudmannaskapet på Stamvägen.

Sammanfattning

Inkomna synpunkter föranleder endast ändringar av administrativ art.

Plankartan har justerats avseende

- Planbestämmelser om trädfällningsförbud samt förbud mot att ändra markens nivå eller genomsläpplighet om träd skadas, har kompletterats med sidhänvisning till planbeskrivningen

Planbeskrivningen har justerats avseende

- Påverkan på värdefulla träd
- Luftföroreningar
- Buller inomhus
- Markföroreningar

Ändringarna föranleder inte någon förnyad granskning eftersom de inte bedöms vara av väsentlig art.

Sammanfattning av inkomna synpunkter som ej tillgodosetts:

- Parkering på Stamvägen. Redan i dagsläget står bilar parkerade, ibland mitt i gatan eller framför brevlådor och infarter till fastigheter. Om förskolan utökas blir det också fler bilar.

Följande yttranden har inte fått sina synpunkter tillgodosedda:

- Sakägare 1 (yttrande inkom under samrådet).

Planeringsenheten bedömer att föreslagna revideringar är en lämplig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen.

Planeringsenheten

Tommie Eriksson
Miljö- och stadsbyggnadschef

Annika Ratzinger
Planarkitekt